

Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Etterkalkyle 2023

Lillehammer kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)". Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen hvert år utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Selvkostkalkylen avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle:

Samlet selvkost:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
+ Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)
+ Kalkulatorisk rentekostnad
+ Kalkulatorisk avskrivningskostnad
= Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
= Selvkostresultat*

* Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

Driftsregnskapet:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter

Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområdenes bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.

= Resultat før gebyrinntekter
- Gebyrinntekter
= Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2023 var denne lik 4,296 %.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

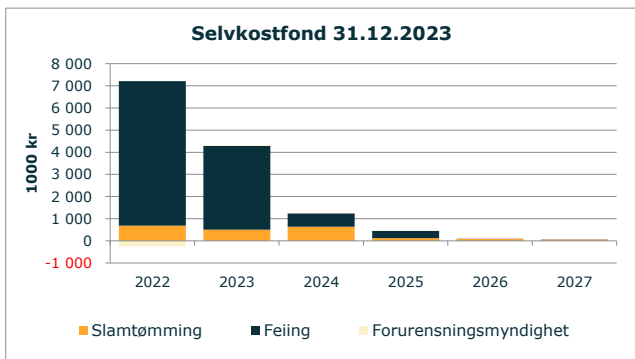
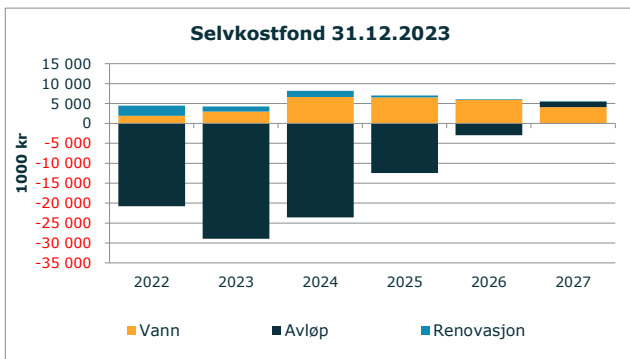
Selvkostforskriften fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2023 i sin helhet være disponert innen 2028.

Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Det er disse forkalkylerne som gir grunnlaget for gebyrsatsene.

Generelt har kommunen som målsetning at de kommunale gebyrene svinger minst mulig, men en rekke faktorer er usikre ved tidspunkt for budsjettering av gebyrsatsene, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling i brukerantall og saksmengde.

Resultatet for 2023 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette forklarer avvik mellom prognosene i høst og nå ved etterkalkyle.

Samlet etterkalkyle 2023

Etterkalkylene for 2023 er basert på regnskap datert 6. februar 2024.

Etterkalkyle selvkost 2023	Vann	Avløp	Renovasjon	Feiing	Totalt
Direkte driftsutgifter	29 437 046	68 780 218	48 777 927	13 651 681	160 646 872
Avskrivningskostnad	28 132 578	26 253 392	0	260 255	54 646 224
Kalkulatorisk rente (4,3 %)	33 432 052	23 758 279	1 039	64 393	57 255 762
Indirekte driftsutgifter (netto)	1 022 333	2 022 207	280 182	577 282	3 902 004
Sjablommessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	51 117	101 110	14 009	28 864	195 100
Driftskostnader	92 075 125	120 915 206	49 073 156	14 582 474	276 645 962
+/- Gevinst/tap ved salg/utrantering av anleggsmiddel	78 400	78 400	0	0	156 800
- Øvrige driftsinntekter	-3 176 806	-18 579 379	-294	-11 611 718	-33 368 197
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	88 819 919	102 257 427	49 072 862	2 970 757	243 120 964
Gebyrinntekter	89 773 928	95 173 409	47 742 442	0	232 689 779
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	954 009	-7 084 018	-1 330 420	-2 970 757	-10 431 186
Finansiell dekningsgrad i %	101 %	93 %	97 %	0 %	96 %

Selvkostfond 01.01	1 905 701	-20 787 540	2 534 758	6 531 841	-9 815 240
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	954 009	-7 084 018	-1 330 420	-2 970 757	-10 431 186
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	102 361	-1 045 197	80 316	216 796	-645 725
Selvkostfond 31.12	2 962 071	-28 916 755	1 284 654	3 777 880	-20 892 150

Etterkalkyle selvkost 2023	Slamtømming	Forurensning smyndighet		Totalt
Direkte driftsutgifter	3 806 799	916 000		4 722 799
Kalkulatorisk rente (4,3 %)	0	9 865		9 865
Indirekte driftsutgifter (netto)	66 601	67 022		133 623
Sjablommessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	3 330	3 351		6 681
Driftskostnader	3 876 730	996 239		4 872 969
- Øvrige driftsinntekter	-2 046 935	-14 841		-2 061 776
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	1 829 795	981 398		2 811 193
Gebyrinntekter	1 629 585	1 269 197		2 898 781
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-200 211	287 799		87 589
Finansiell dekningsgrad i %	89 %			103 %

Selvkostfond 01.01	682 822	-244 844		437 978
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-200 211	287 799		87 589
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	25 034	-4 337		20 697
Selvkostfond 31.12	507 645	38 619		546 264

Etterkalkylene for 2023 er utarbeidet i samarbeid med rådgivningselskapet Momentum Solutions som har mer enn 20 års erfaring med selvkostproblematikk og bred juridisk og økonomisk kompetanse knyttet til selvkost.

Momentums selvkostberegningsmodell Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 300 norske kommuner.

Vann - Selvkostoversikt 2022 til 2028

Etterkalkyle 2023 for Vann

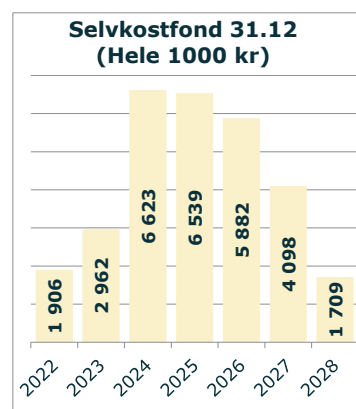
Etterkalkylen for 2023 viser et overskudd lik kr 954 009. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 2 962 071. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Vann - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	10 476 080	10 404 739	9 239 189	9 790 000	10 083 700	10 386 211	10 697 797
11*** Varer og tjenester	8 053 465	10 031 500	10 917 500	11 245 025	11 582 376	11 929 847	12 287 742
12*** Varer og tjenester	7 824 011	8 601 453	10 403 146	10 715 240	11 036 698	11 367 799	11 708 832
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	163 536	394 124	400 000	412 000	424 360	437 091	450 204
14*** Overføringsutgifter	11 100	5 230	0	0	0	0	0
15*** Finansutgifter mv. ekskl. 155 og 159	261	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	26 528 454	29 437 046	30 959 835	32 162 265	33 127 133	34 120 947	35 144 576
Avskrivningskostnad	26 378 252	28 132 578	30 542 356	33 030 301	34 300 110	36 030 594	37 635 339
Kalkulatorisk rente	25 371 596	33 432 052	31 773 525	32 643 277	34 411 448	36 256 926	37 743 468
Indirekte kostnader	311 966	1 073 450	1 105 653	1 138 823	1 172 987	1 208 177	1 244 422
Sum driftskostnader	78 590 268	92 075 125	94 381 369	98 974 666	103 011 679	107 616 644	111 767 806
- Øvrige inntekter	-3 573 646	-3 176 806	-2 650 000	-2 650 000	-2 650 000	-2 650 000	-2 650 000
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	75 016 622	88 898 319	91 731 369	96 324 666	100 361 679	104 966 644	109 117 806
Gebyrinntekter	76 745 081	89 773 928	95 215 642	96 007 971	99 483 754	103 002 958	106 623 114
+/- Andre inntekter/utgifter	0	78 400	0	0	0	0	0
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	0	0	0	1 312 612	903 105	-125 347	-1 271 769
Resultat	1 728 459	954 009	3 484 273	-316 695	-877 925	-1 963 686	-2 494 692
Finansiell dekningsgrad (%)	102,3 %	101,0 %	103,8 %	99,7 %	99,1 %	98,1 %	97,7 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	141 674	1 905 701	2 962 071	6 622 752	6 538 776	5 881 664	4 097 801
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 728 459	954 009	3 484 273	-316 695	-877 925	-1 963 686	-2 494 692
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	35 569	102 361	176 408	232 719	220 813	179 823	105 752
Selvkostfond 31.12	1 905 701	2 962 071	6 622 752	6 538 776	5 881 664	4 097 801	1 708 861

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2023 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selvkostmodell høsten 2022.

Budsjettanalyse	Budsjett 2023	Etterkalkyle 2023	Avvik (kr)	Avvik (%)
10*** Lønn	9 644 100	10 404 739	760 639	7,9 %
11*** Varer og tjenester	12 306 097	10 031 500	-2 274 597	-18,5 %
12*** Varer og tjenester	8 219 207	8 601 453	382 246	4,7 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	190 808	394 124	203 316	106,6 %
14*** Overføringsutgifter	0	5 230	5 230	0,0 %
Direkte driftsutgifter	30 360 212	29 437 046	-923 166	-3,0 %
Direkte kapitalkostnader	59 560 557	61 564 629	2 004 073	3,4 %
Indirekte kostnader	1 490 803	1 073 450	-417 354	-28,0 %
Sum driftskostnader	91 411 572	92 075 125	663 553	0,7 %
Øvrige inntekter	-3 062 000	-3 176 806	-114 806	3,7 %
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	88 349 572	88 898 319	548 746	0,6 %
Andre utgifter/inntekter/subsidiering	0	78 400	78 400	0,0 %
Gebyrinntekter	88 349 572	89 773 928	1 424 355	1,6 %
Resultat	0	954 009	954 009	
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	0	-954 009		
Finansiell dekningsgrad (%)	100,0 %	101,0 %		

I 2023 ble direkte driftsutgifter 3,0 % lavere enn budsjettet, kapitalkostnader ble ca. 2 000 000 kr høyere enn forventet og gebyrinntektene ble 1,6 % høyere enn budsjettet. Samlet gebyrgrunnlag ble ca. 550 000 kr høyere enn forventet og resultatet ble ca. 950 000 kr høyere enn budsjettet.

Gebyrinntekter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
16403 Abonnementsgebyr boliger og næring	25 878 496	29 922 933	94 115 642	94 907 971	98 383 754	101 902 958	105 523 114
16405 Årsavgift	36 933 860	41 496 544	0	0	0	0	0
16406 Årsavgift måler	12 525 815	16 386 802	0	0	0	0	0
16401 Tilknytningsavgift bolig og næring avg.pl	1 406 910	1 967 647	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000

Gebyrsatser, Vann (inkl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Abonnementsgebyr (kr/abbonent)	2 039	2 334	2 521	2 521	2 598	2 675	2 755
Forbruksgebyr (kr/m ³)	28,54	32,70	35,31	35,31	36,39	37,48	38,58
Årsgebyr ved 150 m³ årlig forbruk	6 319	7 239	7 818	7 818	8 056	8 296	8 541
Årlig endring		14,6 %	8,0 %	0,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Avløp - Selvkostoversikt 2022 til 2028

Etterkalkyle 2023 for Avløp

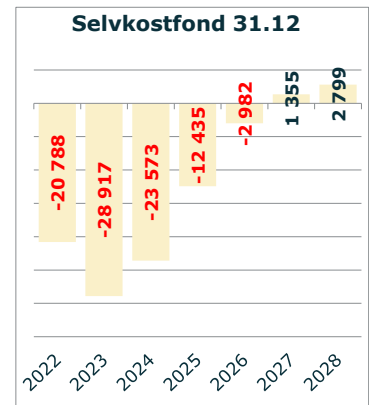
Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 7 084 018. Ved utgangen av året er det et fremførbart underskudd lik kr 28 916 755. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Avløp - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	29 049 457	32 239 117	28 202 621	31 000 000	31 930 000	32 887 900	33 874 537
11*** Varer og tjenester	20 338 756	19 117 920	21 653 500	22 303 105	22 972 198	23 661 364	24 371 205
12*** Varer og tjenester	8 003 027	10 591 122	14 534 146	14 970 170	15 419 275	15 881 854	16 358 309
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	5 430 582	6 782 058	7 000 000	7 210 000	7 426 300	7 649 089	7 878 562
14*** Overføringsutgifter	150 000	50 000	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	62 971 822	68 780 218	71 390 267	75 483 275	77 747 774	80 080 207	82 482 613
Avskrivningskostnad	24 939 508	26 253 392	28 723 597	22 581 157	24 954 847	26 596 988	28 446 108
Kalkulatorisk rente	17 673 155	23 758 279	23 519 956	25 210 672	27 657 829	29 938 118	31 793 994
Indirekte kostnader	286 672	2 123 317	2 187 017	2 252 627	2 320 206	2 389 813	2 461 507
Sum driftskostnader	105 871 156	120 915 206	125 820 837	125 527 731	132 680 657	139 005 124	145 184 222
- Øvrige inntekter	-16 603 098	-18 579 379	-32 000 000	-32 000 000	-32 000 000	-32 000 000	-32 000 000
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	89 268 058	102 335 827	93 820 837	93 527 731	100 680 657	107 005 124	113 184 222
Gebyrinntekter	60 112 378	95 173 409	100 131 008	105 302 040	110 408 150	111 371 117	114 552 252
+/- Andre inntekter/utgifter	0	78 400	0	0	0	0	0
Resultat	-29 155 680	-7 084 018	6 310 171	11 774 309	9 727 494	4 365 992	1 368 030
Finansiell dekningsgrad (%)	67,3 %	93,0 %	106,7 %	112,6 %	109,7 %	104,1 %	101,2 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	8 580 217	-20 787 540	-28 916 755	-23 572 646	-12 435 015	-2 981 601	1 355 082
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-29 155 680	-7 084 018	6 310 171	11 774 309	9 727 494	4 365 992	1 368 030
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	-212 076	-1 045 197	-966 063	-636 678	-274 080	-29 309	75 651
Selvkostfond 31.12	-20 787 539	-28 916 755	-23 572 646	-12 435 015	-2 981 601	1 355 082	2 798 763

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2023 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selvkostmodell høsten 2022.

Budsjettanalyse	Budsjett 2023	Etterkalkyle 2023	Avvik (kr)	Avvik (%)
10*** Lønn	27 249 975	32 239 117	4 989 143	18,3 %
11*** Varer og tjenester	20 740 000	19 117 920	-1 622 080	-7,8 %
12*** Varer og tjenester	9 814 500	10 591 122	776 622	7,9 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	5 185 000	6 782 058	1 597 058	30,8 %
14*** Overføringsutgifter	0	50 000	50 000	0,0 %
Direkte driftsutgifter	62 989 475	68 780 218	5 790 743	9,2 %
Direkte kapitalkostnader	48 992 267	50 011 670	1 019 403	2,1 %
Indirekte kostnader	2 373 154	2 123 317	-249 836	-10,5 %
Sum driftskostnader	114 354 896	120 915 206	6 560 310	5,7 %
Øvrige inntekter	-20 100 000	-18 579 379	1 520 621	-7,6 %
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	94 254 896	102 335 827	8 080 931	8,6 %
Andre utgifter/inntekter/subsidiering	0	78 400	78 400	0,0 %
Gebyrinntekter	94 254 896	95 173 409	918 513	1,0 %
Resultat	0	-7 084 018	-7 084 018	
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	0	7 084 018		
Finansiell dekningsgrad (%)	100,0 %	93,0 %		

I 2023 ble direkte driftsutgifter 9,2 % høyere enn budsjettet, kapitalkostnader ble ca. 1 020 000 kr høyere enn forventet og gebyrinntektene ble 1,0 % høyere enn budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble ca. 8 080 000 kr høyere enn forventet og resultatet ble ca. 7 080 000 kr lavere enn budsjettet.

Gebyrinntekter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
16403 Abonnementsgebyr boliger og næring	14 065 112	22 115 395	97 931 008	103 102 040	108 208 150	109 171 117	112 352 252
16405 Årsavgift	31 086 669	47 517 294	0	0	0	0	0
16406 Årsavgift måler	10 639 862	21 998 447	0	0	0	0	0
16407 Årsavgift spesialavtaler	2 008 861	10 866	0	0	0	0	0
16401 Tilknytningsavgift bolig og næring avg.pl	2 311 875	3 531 407	2 200 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000

Gebyrsatser, Avløp (inkl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	1 103	1 718	1 857	1 931	2 009	2 009	2 049
Forbrugsgebyr (kr/m ³)	23,91	37,25	40,26	41,85	43,54	43,54	44,43
Årsgebyr ved 150 m³ årlig forbruk	4 690	7 306	7 897	8 209	8 539	8 539	8 713
Arlig endring		55,8 %	8,1 %	4,0 %	4,0 %	0,0 %	2,0 %

Renovasjon - Selvkostoversikt 2022 til 2028

Etterkalkyle 2023 for Renovasjon

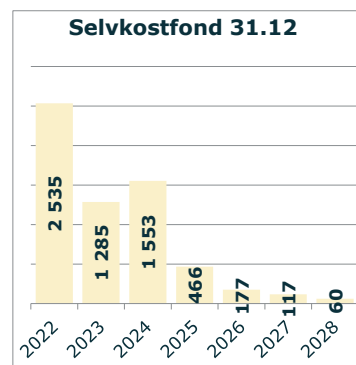
Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 1 330 420. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 1 284 654. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Renovasjon - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	1 111 907	1 199 578	1 130 000	1 130 000	1 163 900	1 198 817	1 234 782
11*** Varer og tjenester	11 022	961	27 463	28 287	29 136	30 010	30 910
12*** Varer og tjenester	6 169	14 406	160 854	165 680	170 650	175 770	181 043
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	42 051 930	47 562 982	53 506 500	60 194 813	62 000 657	63 860 677	65 776 497
Direkte driftsutgifter	43 181 028	48 777 927	54 824 818	61 518 780	63 364 343	65 265 274	67 223 232
Avskrivningskostnad	0	0	1 209	1 209	1 209	1 209	1 209
Kalkulatorisk rente	0	1 039	1 790	1 675	1 641	1 619	1 592
Indirekte kostnader	813 485	294 191	303 016	312 107	321 470	331 114	341 048
Sum driftskostnader	43 994 513	49 073 156	55 130 833	61 833 771	63 688 663	65 599 216	67 567 080
- Øvrige inntekter	-12	-294	-1 300 000	-1 339 000	-1 379 170	-1 420 545	-1 463 161
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	43 994 501	49 072 862	53 830 833	60 494 771	62 309 493	64 178 671	66 103 919
Gebyrinntekter	43 722 970	47 742 442	54 046 718	59 372 572	62 008 824	64 113 659	66 043 433
Resultat	-271 531	-1 330 420	215 884	-1 122 199	-300 669	-65 012	-60 486
Finansiell dekningsgrad (%)	99,4 %	97,3 %	100,4 %	98,1 %	99,5 %	99,9 %	99,9 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	2 715 085	2 534 758	1 284 654	1 552 761	466 262	177 030	117 322
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-271 531	-1 330 420	215 884	-1 122 199	-300 669	-65 012	-60 486
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	91 205	80 316	52 222	35 700	11 437	5 304	3 231
Selvkostfond 31.12	2 534 758	1 284 654	1 552 761	466 262	177 030	117 322	60 067

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2023 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selvkostmodell høsten 2022.

Budsjettanalyse	Budsjett 2023	Etterkalkyle 2023	Avvik (kr)	Avvik (%)
10*** Lønn	1 052 762	1 199 578	146 815	13,9 %
11*** Varer og tjenester	20 740	961	-19 779	-95,4 %
12*** Varer og tjenester	10 370	14 406	4 036	38,9 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	47 208 522	47 562 982	354 461	0,8 %
Direkte driftsutgifter	48 292 394	48 777 927	485 533	1,0 %
Direkte kapitalkostnader	0	1 039	1 039	0,0 %
Indirekte kostnader	200 712	294 191	93 478	46,6 %
Sum driftskostnader	48 493 106	49 073 156	580 050	1,2 %
Øvrige inntekter	0	-294	-294	0,0 %
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	48 493 106	49 072 862	579 756	1,2 %
Gebyrinntekter	46 748 806	47 742 442	993 636	2,1 %
Resultat	-1 744 300	-1 330 420	413 881	
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	1 744 300	1 330 420		
Finansiell dekningsgrad (%)	96,4 %	97,3 %		

I 2023 ble direkte driftsutgifter 1,0 % høyere enn budsjettet, kapitalkostnader ble omtrent som forventet og gebyrinntektene ble 2,1 % høyere enn budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble ca. 580 000 kr høyere enn forventet og resultatet ble ca. 410 000 kr høyere enn budsjettet.

Gebyrinntekter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
16405 Årsavgift	43 722 970	47 742 442	54 046 718	59 372 572	62 008 824	64 113 659	66 043 433

Normalgebyret er gebyret til en tenkt standardabonnent, og det faktiske gebyret vil variere. Normalgebyret nedenfor er renovasjon middels inkl. mva.

Gebyrsatser, Renovasjon (inkl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Normalgebyr (kr/vare)	2 405	2 470	2 720	3 038	3 145	3 224	3 293
Arlig endring		2,7 %	10,1 %	11,7 %	3,5 %	2,5 %	2,1 %

Slamtømming - Selvkostoversikt 2022 til 2028

Etterkalkyle 2023 for Slamtømming

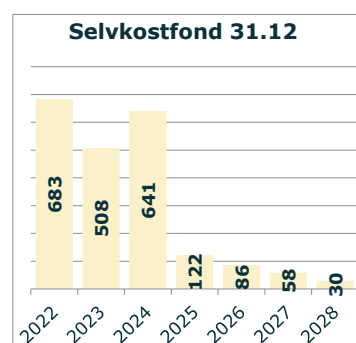
Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 200 211. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 507 645. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Slamtømming - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
12*** Varer og tjenester	837 304	862 284	0	0	0	0	0
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	755 594	824 023	3 193 000	3 288 790	3 387 454	3 489 077	3 593 750
14*** Overføringsutgifter	2 329 248	2 120 492	721 000	742 630	764 909	787 856	811 492
Direkte driftsutgifter	3 922 146	3 806 799	3 914 000	4 031 420	4 152 363	4 276 933	4 405 241
Indirekte kostnader	69 048	69 931	72 029	74 190	76 416	78 708	81 069
Sum driftskostnader	3 991 194	3 876 730	3 986 029	4 105 610	4 228 778	4 355 642	4 486 311
- Øvrige inntekter	-1 501 878	-2 046 935	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	2 489 317	1 829 795	2 236 029	2 355 610	2 478 778	2 605 642	2 736 311
Gebyrinntekter	1 388 162	1 629 585	2 348 563	1 822 786	2 439 346	2 575 226	2 706 189
Resultat	-1 101 154	-200 211	112 534	-532 824	-39 432	-30 416	-30 122
Finansiell dekningsgrad (%)	55,8 %	89,1 %	105,0 %	77,4 %	98,4 %	98,8 %	98,9 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	1 741 853	682 822	507 645	641 326	121 999	86 270	58 462
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 101 154	-200 211	112 534	-532 824	-39 432	-30 416	-30 122
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	42 124	25 034	21 147	13 497	3 703	2 608	1 610
Selvkostfond 31.12	682 822	507 645	641 326	121 999	86 270	58 462	29 950

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2023 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selvkostmodell høsten 2022.

Budsjettanalyse	Budsjett 2023	Etterkalkyle 2023	Avvik (kr)	Avvik (%)
11*** Varer og tjenester	2 074	0	-2 074	-100,0 %
12*** Varer og tjenester	871 080	862 284	-8 796	-1,0 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	881 450	824 023	-57 427	-6,5 %
14*** Overføringsutgifter	2 074 000	2 120 492	46 492	2,2 %
Direkte driftsutgifter	3 828 604	3 806 799	-21 805	-0,6 %
Indirekte kostnader	109 710	69 931	-39 779	-36,3 %
Sum driftskostnader	3 938 314	3 876 730	-61 584	-1,6 %
Øvrige inntekter	-1 750 000	-2 046 935	-296 935	17,0 %
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	2 188 314	1 829 795	-358 519	-16,4 %
Gebyrinntekter	800 949	1 629 585	828 635	103,5 %
Resultat	-1 387 365	-200 211	1 187 154	
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	1 387 365	200 211		
Finansiell dekningsgrad (%)	36,6 %	89,1 %		

I 2023 ble direkte driftsutgifter omtrent som budsjettet, kapitalkostnader ble omtrent som forventet og gebyrinntektene ble 103,5 % høyere enn budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble ca. 360 000 kr lavere enn forventet og resultatet ble ca. 1 190 000 kr høyere enn budsjettet.

Gebyrinntekter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
16400 Merverdiavgiftpliktig gebyrer	927 755	799 882	2 348 563	1 822 786	2 439 346	2 575 226	2 706 189
16405 Årsavgift	460 407	829 703	0	0	0	0	0

Normalgebyret er gebyret til en tenkt standardabbonent, og det faktiske gebyret vil variere. Normalgebyret nedenfor er Tømming av slamavskiller 4m3 inkl. mva.

Gebyrsatser, Slamtømming (inkl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Normalgebyr (kr/vare)	2 159	1 635	2 605	1 898	3 173	3 350	3 520
Arlig endring		-24,3 %	59,3 %	-27,2 %	67,2 %	5,6 %	5,1 %

Feiing - Selvkostoversikt 2022 til 2028

Etterkalkyle 2023 for Feiing

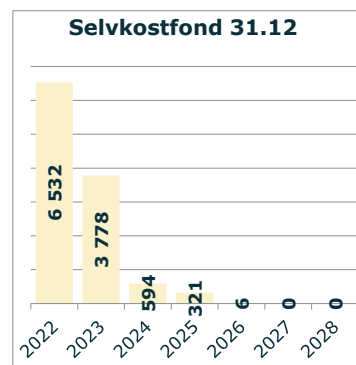
Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 2 970 757. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 3 777 880. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Feiing - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	7 319 963	8 729 509	9 124 320	8 989 000	9 429 461	9 891 505	10 376 188
11*** Varer og tjenester	3 931 467	4 162 495	4 012 800	4 133 184	4 257 180	4 384 895	4 516 442
12*** Varer og tjenester	253 343	433 724	298 600	307 558	316 785	326 288	336 077
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	388 260	325 953	331 700	341 651	351 901	362 458	373 331
Direkte driftsutgifter	11 893 033	13 651 681	13 767 420	13 771 393	14 355 326	14 965 145	15 602 038
Avskrivningskostnad	260 255	260 255	260 255	214 380	384 380	359 609	322 642
Kalkulatorisk rente	62 204	64 393	46 449	66 648	86 950	74 499	62 655
Indirekte kostnader	60 962	606 146	624 331	643 061	662 352	682 223	702 690
Sum driftskostnader	12 276 454	14 582 474	14 698 455	14 695 482	15 489 009	16 081 477	16 690 025
- Øvrige inntekter	-11 312 487	-11 611 718	-11 434 160	-19 570	-20 157	-20 762	-21 385
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	963 967	2 970 757	3 264 295	14 675 912	15 468 852	16 060 715	16 668 641
Gebyrinntekter	0	0	0	14 386 696	15 147 838	16 054 904	16 668 534
Resultat	-963 967	-2 970 757	-3 264 295	-289 216	-321 014	-5 810	-107
Finansiell dekningsgrad (%)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	98,0 %	97,9 %	100,0 %	100,0 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	7 256 269	6 531 841	3 777 880	594 050	321 014	5 810	106
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-963 967	-2 970 757	-3 264 295	-289 216	-321 014	-5 810	-107
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	239 539	216 796	80 465	16 180	5 810	107	2
Selvkostfond 31.12	6 531 841	3 777 880	594 050	321 014	5 810	106	0

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2023 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selvkostmodell høsten 2022.

Budsjettanalyse	Budsjett 2023	Etterkalkyle 2023	Avvik (kr)	Avvik (%)
10*** Lønn	7 527 774	8 729 509	1 201 735	16,0 %
11*** Varer og tjenester	4 554 152	4 162 495	-391 657	-8,6 %
12*** Varer og tjenester	260 080	433 724	173 645	66,8 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	354 174	325 953	-28 221	-8,0 %
Direkte driftsutgifter	12 696 179	13 651 681	955 502	7,5 %
Direkte kapitalkostnader	323 508	324 648	1 139	0,4 %
Indirekte kostnader	379 129	606 146	227 017	59,9 %
Sum driftskostnader	13 398 816	14 582 474	1 183 659	8,8 %
Øvrige inntekter	-13 377	-11 611 718	-11 598 340	86701,7 %
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	13 385 438	2 970 757	-10 414 682	-77,8 %
Gebyrinntekter	11 441 372	0	-11 441 372	-100,0 %
Resultat	-1 944 067	-2 970 757	-1 026 690	
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	1 944 067	2 970 757		
Finansiell dekningsgrad (%)	85,5 %	0,0 %		

I 2023 ble direkte driftsutgifter 7,5 % høyere enn budsjettet, kapitalkostnader ble omtrent som forventet og gebyrinntektene ble 100,0 % lavere enn budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble ca. 10 410 000 kr lavere enn forventet og resultatet ble ca. 1 030 000 kr lavere enn budsjettet.

Gebyrinntekter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
16405 Årsavgift	0	0	0	14 386 696	15 147 838	16 054 904	16 668 534

Normalgebyret er gebyret til en tenkt standardabbonnent, og det faktiske gebyret vil variere. Normalgebyret nedenfor er gebyr feiing og tilsyn inkl. mva.

Gebyrsatser, Feiing (inkl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Normalgebyr (kr/vare)	513	513	513	655	689	730	759
Arlig endring		0,0 %	0,0 %	27,8 %	5,2 %	6,0 %	3,9 %

Forurensningsmyndighet - Selvkostoversikt 2022 til 2028

Etterkalkyle 2023 for Forurensningsmyndighet

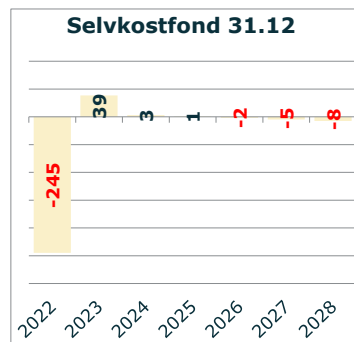
Etterkalkylen for 2023 viser et overskudd lik kr 287 799. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 38 619. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Forurensningsmyndighet - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	982 143	802 356	930 000	930 000	957 900	986 637	1 016 236
11*** Varer og tjenester	44 222	104 595	51 500	53 045	54 636	56 275	57 964
12*** Varer og tjenester	1 765	9 049	8 240	8 487	8 742	9 004	9 274
Direkte driftsutgifter	1 028 130	916 000	989 740	991 532	1 021 278	1 051 917	1 083 474
Avskrivningskostnad	0	0	45 928	45 928	45 928	45 928	45 928
Kalkulatorisk rente	0	9 865	16 362	14 054	12 469	10 956	9 372
Indirekte kostnader	-7 861	70 373	72 485	74 659	76 899	79 206	81 582
Sum driftskostnader	1 020 269	996 239	1 124 514	1 126 173	1 156 574	1 188 006	1 220 356
- Øvrige inntekter	-68	-14 841	-250 000	-250 000	-257 500	-265 225	-273 182
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	1 020 202	981 398	874 514	876 173	899 074	922 781	947 174
Gebyrinntekter	779 611	1 269 197	838 335	873 610	896 373	920 100	944 520
Resultat	-240 590	287 799	-36 180	-2 563	-2 701	-2 681	-2 654
Finansiell dekningsgrad (%)	76,4 %	129,3 %	95,9 %	99,7 %	99,7 %	99,7 %	99,7 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	-0	-244 844	38 619	3 209	715	-2 009	-4 813
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-240 590	287 799	-36 180	-2 563	-2 701	-2 681	-2 654
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	-4 254	-4 337	770	69	-23	-123	-228
Selvkostfond 31.12	-244 844	38 619	3 209	715	-2 009	-4 813	-7 695

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2023 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selvkostmodell høsten 2022.

Budsjettanalyse	Budsjett 2023	Etterkalkyle 2023	Avvik (kr)	Avvik (%)
10*** Lønn	905 154	802 356	-102 797	-11,4 %
11*** Varer og tjenester	35 491	104 595	69 104	194,7 %
12*** Varer og tjenester	20 610	9 049	-11 561	-56,1 %
Direkte driftsutgifter	961 255	916 000	-45 254	-4,7 %
Direkte kapitalkostnader	0	9 865	9 865	0,0 %
Indirekte kostnader	29 413	70 373	40 960	139,3 %
Sum driftskostnader	990 668	996 239	5 571	0,6 %
Øvrige inntekter	-150 000	-14 841	135 159	-90,1 %
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	840 668	981 398	140 730	16,7 %
Gebyrinntekter	840 668	1 269 197	428 529	51,0 %
Resultat	0	287 799	287 799	
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	0	-287 799		
Finansiell dekningsgrad (%)	100,0 %	129,3 %		

I 2023 ble direkte driftsutgifter omtrent som budsjettet, kapitalkostnader ble omtrent som forventet og gebyrinntektene ble 51,0 % høyere enn budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble ca. 140 000 kr høyere enn forventet og resultatet ble ca. 290 000 kr høyere enn budsjettet.

Gebyrinntekter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
16203 Gebyrinntekter	779 611	1 269 197	838 335	873 610	896 373	920 100	944 520

Normalgebyret er gebyret til en tenkt standardabbonent, og det faktiske gebyret vil variere. Normalgebyret nedenfor er 1000850 Tilsynsgebyr private avløp ekskl. mva.

Gebyrsatser, Forurensningsmyndighet (ekskl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Normalgebyr (kr/vare)	513	691	691	720	739	758	779
Arlig endring		34,7 %	0,0 %	4,2 %	2,6 %	2,6 %	2,8 %